

gentager, at jeg haaber, der vil blive vist Rigsdagen det Hensyn, at den faar Lov til at vælge Flertallet af Kommissionens Medlemmer. Jeg ønsker, at man vil stille Folkeskolen saa selvstændigt og uafhængigt af den lærde Skole som paa nogen Maade muligt, og jeg ønsker for mit Vedkommende, at naar denne Kommission har afgivet sin Betænkning — det være nu i Løbet af et Aar eller senere —, der da maa foreligge klare, bestemte Udtalelser og formulerede Forslag fra de forskellige Retninger indenfor vort Folk, som selvfølgelig vil komme til Orde. Det er Spørgsmaal af saa vidtrækkende og omfattende Betydning, at der er mange Meninger, der vil gøre sig gældende i disse Forhold, og derfor vil det være godt, at Befolkningen saa snart som muligt, naar Kommissionen er færdig, kan faa saa klart et Overblik som muligt over, hvad det er, der samler, og hvad det er, der deler og skiller i denne store og vigtige Sag.

I Sverige har man faaet en Ordning, hvorefter man er naaet til det, som det forekommer mig, jeg kan læse baade i Linierne og mellem Linierne, at det er Ministerens Hensigt, man her skal naa til, nemlig en fuldstændig Statsordning, en fuldstændig Statsskole, lige fra det nederste til det øverste Trin. Noget saadant ønsker jeg ikke, og jeg gentager, at fra Venstres Side vil der blive krævet med al den Hver, vi formaar at lægge i vore Ord og i vor Virksomhed, at Befolkningen og Befolkningens Institutioner: Skolekommissioner og Sogneraad og Kommunalraad, faar den afgørende Indflydelse paa Styrelsen og Ledelsen af Folkeskolen. Med disse Ord skal jeg slutte og erklære, at vi er villige til at stemme for Lovforslaget og villige til at tage Sæde i Kommissionen og villige til loyalt at arbejde paa et godt Resultat af Kommissionens Arbejde.

K. M. Klausen: Den sidste Udtalelse, det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) fremsatte om, at Venstre var villigt til at stemme for Lovforslaget og tage Sæde i Kommissionen og tage Del i Arbejdet, glæder mig. Jeg ser deri et Varsel om, at det maa lykkes at samle Enighed om det, vi her har med at gøre: at faa nedsat denne store Skolekommission. Ønsket om en saadan stor Skolekommission har været fremsat mange Gange af Socialdemokratiet. Allerede for 9 Aar siden havde jeg den Ære at være mit Partis Ordfører i denne Sag, og vi har Gang paa Gang senere fremsat Ønsket om en Kom-

mission, der kunde tage hele vort Skolevæsen under samlet Overvejelse. Men desværre har det ikke villet lykkes hidtil. Nu haaber jeg, at det maa ske, og jeg er derfor glad ved, at dette Lovforslag er fremkommet. Ærede Medlemmer vil erindre, at vi for 1½ Aar siden ved Tillægsbevillingslovforslagets tredje Behandling behandlede Spørgsmaalet om Nedsættelse af en Kommission, som var foreslaaet. Sagen var blevet rejst i Finansudvalget, og fra alle Sider mødte den da Velvillie, men under Forhandlingerne i Salen tog det ærede Medlem fra Assens bestemt Afstand derfra, og den blev derfor ikke gennemført. Jeg beklager meget dette. Hvis denne Kommission var blevet nedsat den Gang, vilde dens Arbejde have kunnet ligge færdigt nu, og denne Rigsdag, der er valgt efter den nye Grundlov, og hvori altsaa ogsaa Kvinderne har Sæde, vilde saa have kunnet paabegynde Arbejdet paa de Reformers, vor Undervisning i saa høj Grad trænger til. Nu er disse 1½ Aar spildte. Det ærede Medlem fra Assens sagde forleden Dag, at han tog sig det Ansvar let, man kunde lægge paa ham. Der er nogle Mennesker, der forstaar at tage sig et Ansvar saa let, ja, der er en Del Mennesker, der er helt blottede for Ansvarsfølelse; overfor dem nytter det ikke at tale om Ansvar. Men det er aligevel et stort Ansvar at gøre sig skyldig i, at Reformers, der er saa paakrævede som denne, udskydes aarevis, og det Ansvar kan gøres gældende af den Ungdom, denne Udsættelse gaar ud over. Der gaar hvert Aar omtrent 60 000 unge Mennesker ud af vore Skoler ved Konfirmationsalderen. Disse har Ret til overfor dem, der er Skyld i denne Udsættelse, at udtale deres Beklagelse over, at Reformerne ikke blev gennemført, saaledes at de kunde faa Gavn af den i den Tid, de gik i Skole. Jeg siger, man paatager sig et stort Ansvar overfor denne store Ungdom, som derved er gaaget Glip af en bedre Undervisning.

Jeg er glad for, at dette Lovforslag tager Sigte paa en Revision af hele vort Undervisningsvæsen. Vi har haft adskillige stykkevise Reformers, vi havde Skoleloven i 1899, endvidere den i 1908, vi havde Almenskoleloven i 1903, og vi havde i sidste Samling den Skolereform, som vedrører Hovedstadens højere Skolevæsen. Disse stykkevise Reformers kan for saa vidt være gode nok, saa langt de rækker og rammer, men der kan let komme noget uheldigt frem ved dem, idet en Re-